KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświątecznych.

PRZEDPŁATA „Kurjer Zagłębia" kosztuje w Sosnowcu z odnoszeniem rocznie mk. 1200, półrocznie 600 kwartalnie mk. 300, — miesięcznie mk 100. pocztę mk. 115. —

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk 15 w tekście Mk 20 po tekście — reklamy Mk. 10 Zwyczajne Mk 7,50 Drobne 1 Mk. 50 fen. — za wyraz, najmniej Mk 15. —

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ulica Dęblińska Nr 1

Adres dla depesz: „KURJER" — SOSNOWIEC

Administracja otwarta od 9 rano bez przerwy do g. 7 wiecz W niedzielę i święta od 8 do 10 r.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 11—3 w poł. i od 6—7 w

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA przyjmują Kantory własne oraz Księgarnie w Zagłębiu Tow Akc. „Reklama Polska" w Warszawie i wszystkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Cena pojedyńczego egzemplarza **mk. 5.00** (Na G. Śląsku **50 fen.**) SOSNOWIEC piątek dnia 1 kwietnia 1921 roku Nr. 71 Rok XV

Stow. właścicieli nieruchomości w Dąbrowie Górniczej.

Gdy przemianowano Dąbrowę na miasto i zbliżały się pierwsze wybory do rady miejskiej, jeszcze za rządów okupacyjnych pewna grupa ludzi, pragnąc przeprowadzenia wyborów w duchu pożądanym dla tak zw. obywateli, czyli posiadaczy nieruchomości, zakrzątnęła się koło opracowania statutu i powołania do życia Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości, dla którego wobec ogromu ciężarów, wynikających z utworzenia miasta dla jego obywateli, pole do działania otwierało się bardzo szerokie. Myśl więc założenia takiego stowarzyszenia zasługiwała na uznanie Ale cóż, kiedy między właścicielami nieruchomości jest wiele ludzi rozgarniętych, a interesy ich jako właścicieli, bardzo nie jednakowe. Większość bowiem ma niewielkie domostwa, na które niewiele liczy i zajęta pracą na kopalniach. Mniejszość zaś ma duże kamienice, nie potrzebuje solidaryzować się innymi, a kilka jednostek energiczniejszych oświeceńszych objęła urzędy rzuciła się na spekulację i obecnie niema komu Stowarzyszenia poprowadzić, jak się należy. A szkoda wielka, gdyż Stowarzyszenie właścicieli nieruchomości mogłoby mieć (o ile by miało) duży wpływ na bieg spraw miejskich, mogłoby się przyczynić do zaprowadzenia różnych porządków w mieście i nadania mu porządnego wyglądu, Wreszcie, jeżeli zważyć, że interesy właścicieli nieruchomości w stosunku do wielkiego przemysłu są i będą wciąż bardzo sprzeczne i wymagają stałej i skutecznej obrony, zrozumieć można, jak ważne zadania do spełnienia stoją przed Stowarzyszeniem, w którem winny były się scentralizować wszystkie sprawy gospodarzy dąbrowskich. Dokąd też w szeregach Stowarzyszenia byli jego twórcy, zdawało się, że i pożytek z niego będzie. Tymczasem dotąd Stowarzyszenie niczem poszczycić się nie może. Śpią od pewnego czasu do tego stopnia, że projektowana od roku z górą kooperatywa Stowarzyszenia nie może jakoś ujrzeć światła dziennego bo niema komu jej poprowadzić. A wszak w dzisiejszych czasach kooperatywa taka jest bardzo potrzebna i ma widoki powodzenia. Przy pomocy kooperatywy gospodarze mogliby nabywać wszelkie materjały, jak cement, naczynia żelazne do budowy i reperacji domów. papę, smołę a nareszcie artykuły pierwszej potrzeby. Poza tem nigdy, jak dzisiaj sprawa mieszkaniowa nie była tak aktualną. Wielu, a można powiedzieć większość nie orjentuje się w nowych rozporządzeniach o pobieraniu komornego. Jedni więc ciągną zyski, a drudzy są wyzyskiwani i przez innych w błąd wprowadzani, często nie wiedzą jak w jakiej kwestji postąpić.

Z obowiązku przeto społecznego należałoby zająć się sprawą Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości w Dąbrowie i zainteresować lepszej jednostki aby zechciały instytucję tę zbudzić z letargu, w jaki zapada.

Walczmy z paskarstwem

Pokonaliśmy wroga na froncie. Zawarliśmy z nim pokój zwycięski.

Naród otrzymał Konstytucję gwarantującą wolność i nietykalność osobistą każdego obywatela — prawego syna Ojczyzny.

Plebiscyt wypadł, mimo wszystko, co Niemcy mówią i czynią na korzyść Polski.

Nie koniec na tem czekają nas dalsze trudy i zmagania, bo sprawa Wilna jest nie załatwiona a Śląsk Cieszyński dręczy Czech podstępnie.

Prócz tego jednak czeka nas walka zaciekła wewnątrz kraju.

Walka z paskarstwem, z lichwiarstwem, z łapownictwem korupcją wszelkiego rodzaju i deprawacją.

Społeczeństwo tę walkę podjąć musi jaknajrychlej w nadziei, że i tu osiągniemy zwycięstwo.

Kupiec nasz musi zorganizować się i zdobyć tanie źródła zakupów, sprowadzając masowo towar z pierwszych rąk. Spekulant pośrednik, lichwiarz, podbijający ceny, paskarze zaprzestać muszą swej niecnej roboty! Do tego jednak potrzeba jest współdziałania mas społeczeństwa z Rządem.

Walczmy więc z paskarzami, demaskując ich bez litości na każdym kroku, piętnując ich w oczach opinji społecznej!

B. S.

O robotniku polskim.

W Warszawie bawił p. Rotschild z Darmsztadtu, który posiada olbrzymie zakłady, budujące nowe lokomotywy i naprawiające stare.

Podobnego rodzaju zakłady fabryczne pragnie on pobudować w Polsce, ponieważ wierzy nietylko w przyszłość polityczną i ekonomiczną państwa polskiego, ale także w wielką inteligencję i w wielką sprawność roboczą techników oraz robotników polskich.

Fabrykant ten i organizator, wyraził się z zapałem o robotnikach polskich,

— Dajcie mi — powiada — techników i robotników polskich, a zobaczycie co to za wspaniały materjał ludzki. W Polsce nie umiano do tej pory właściwie robotników używać. Wszyscy którzy będą pracować pod moim kierunkiem wyjdą na ludzi zamożnych. W moich zakładach nie będzie strajków.

Chwali p. Rotschild robotnika polskiego uważamy jednak że lepiejby było, gdybyśmy nie byli zmuszeni przekonywać się czy rzeczywiście ten kapitalista niemiecki i obcy nam duchem czynami jest bliski słów swoich.

Z porządeczków kolejowych.

Przed odejściem pociągów z dworca kolejowego Sosnowiec (Dyr, warsz.) panuje zawsze ścisk, nieład zarówno przy kasie, jako też przy wyjściu na peron. Policja z trudnością utrzymuje porządek.

Niewiadomo jednakże dlaczego bilety sprzedawane są tylko w jednej kasie, podczas gdy jest właściwie trzy?

Możnaby przecież jednocześnie sprzedawać bilety w trzech kasach do wszystkich stacji kolejowych, co usunęłoby

ogony sążniste oczekujących i zwolniłoby podróżnych od przyjemności wystawania w ogonie wśród ciasnącego się tłumu pasażerów, pouczanych o przestrzeganiu kolejki, grzeczności przez niezawsze grzecznych funkcjonarjuszów straży bezpieczeństwa publicznego.

Na to zresztą urządzone były trzy kasy, by uniknąć tych perypetji i by nie była czynną tylko... jedna kasa.

Dalej koniecznem jest, wprost ze względów hygienicznych i kulturalnych, by publiczność wypuszczano nie przez jedno wąskie przejście na peron, ale przez kilka przejść jednocześnie (salę kl. II-ej, III ej i przejście dotychczasowe, zaś udających się do Katowic przez salę rewizyjną).

Tak samo ma się rzecz z publicznością, przybywającą koleją do Sosnowca, dla której należy otworzyć z peronu kilka drzwi, a nie jedne tylko.

Prócz tego oddzielne powinno być wejście z ulicy na salę gdzie mieszczą się kasy a oddzielne wyjście, o czem głosić winny specjalne napisy a do czego przeznaczono wszak przy budowie halli dworcowej dwoje drzwi z których używa się tylko jedne, podczas gdy właściwie istnieje ich troje licząc trzecie sąsiadujące z kontrolą przepustek.

Dotychczasowa praktyka aż nazbyt świadczy o tem, że nasze lokalne władze kolejowe, tak zawsze dbające o wygodę podróżnych, tu wyjątkowo widocznie, nie dostrzegły tych bezsensownych ograniczeń, stosowanych do podróżnych, których się traktuje niemal jak... interesowanych, którym kolej „łaskę robi" pozwalając jeździć wogóle koleją i korzystać z pociągów... Sądzimy jednak, że już w dniach najbliższych zmieni się to traktowanie publiczności, co będzie świadczyło że Zarząd kolejowy dworca dyr. warsz. nie bierze wzorów z Bolszewji co do postępowania z podróżnymi a idzie śladem Zachodu.

Jotes.

W sprawie statystyki zatrudnienia w przemyśle.

Główny Urząd Statystyczny zwraca uwagę właścicieli wzgl. kierowników zakładów górniczych, hutniczych, oraz wszelkiego rodzaju zakładów i przedsiębiorstw przemysłowych, które zatrudniają więcej niż 5-ciu robotników, wzgl. przy mniejszej liczbie robotników, posiadają motor, że dnia 7 kwietnia upływa termin przesyłania do Głównego Urzędu Statystycznego sprawozdań o stanie zatrudnienia w miesiącu marcu 1921 r.

Obowiązek przesyłania „sprawozdań" dotyczy zarówno przedsiębiorstw prywatnych, jak i państwowych, oraz komunalnych.

Sprawozdania należy przesyłać według wzoru zamieszczonego w Dzienniku Ustaw Nr. 115 z dnia 30/XII 1920 roku poz. 759

O odpowiednie druki należy zwracać się do tych Inspektorów Pracy, w okręgu których zakład się znajduje.

Zgodnie z § 6 Rozporz. Rady Ministrów w przedmiocie statystyki stanu zatrudnienia w przemyśle. Właściciele wzgl. kierownicy cytowanych wyżej zakładów winni nieprzesłania we właściwym terminie sprawozdań o stanie zatrudnienia w przemyśle podlegają karze przewidzianej w art. 5 ustawy z dnia 21.X 1919 r. (Dziennik Ustaw Nr. 86 z dnia 15 listopada 1919 roku poz. 464) o organizacji statystyki administracyjnej.

Kronika.

— **Dlaczego Magistrat** nie kontynuuje robót brukarsko-regulacyjnych i nie chce korzystać z pięknej pogody, by doprowadzić do porządku resztę ulic i skończyć zabrukowanie ul. 3 maja?... Co jest tego przyczyną?.

— **Na plebicyt.** Od p. W Myszkowskiego otrzymujemy list, w którym składając serdeczne podziękowanie kolegom i koleżankom Starostwa i Wydziału powiatowego za ofiarowany mu prezent i serdeczne pożegnanie—zaznacza, że 2,500 mk. jako pozostałość z kupionego upominku wpłacił do Komitetu plebiscytowego m. Będzina za kwitem Nr. 4 z dnia 1 lutego r. b.

— **Konstytucja 17 marca** W niedzielę dn. 3 kwietnia o godz. 4 popoł. w lokalu stow. robotn. chrześć. przy ul. Kościelnej w Sosnowcu odbędzie się odczyt; „Konstytucja 17 marca," który wygłosi dr. poseł Falkowski. Bilety wejścia wcześniej nabywać można w lokalu Nar. Zjedn. Lud. ul Piłsudskiego Nr. 16 codziennie od 6 ej do 9 ej.

— **Grodziec Saturn i inne przedsiębiorstwa przechodzą w obce ręce.** Dziś przybyło do Zagłębia i zainstalowało się w naszem mieście na czas dłuższy kilkunastu amerykanów którzy postanowili wszcząć pertraktacje o nabycie domów, placów oraz różnych przedsiębiorstw, będących do nabycia Miljonerzy amerykańscy przybyli dwoma aeroplanami które wylądowały w okolicach cmentarza, Przybycie gości z Ameryki zawdzięczamy porozumieniu się z kilku znaczniejszymi miejscowymi przemysłowcami. W ręce konsorsjum amerykańskiego którego nasi goście są przedstawicielami, przejść mają kopalnie Saturn, Grodziec Tow. Sosnowieckiego, kopalnie w okolicach Dąbrowy, Paryż, Reden jednocześnie mają się toczyć pertraktacje o Hutę Bankową Hutę Katarzynę i dwie największe u nas przędzalnie Wieczór goście amerykańscy spędzą w miejscowym teatrze Na cześć gości odbędzie się, dziś w południe u jednego z przemysłowców bankiet, Aeroplany oglądane są przez tłumy ciekawych.

— **Szanujmy plantacje.** Publiczność nasza nie przyzwyczajona jest do poszanowania dobra publicznego, Podczas uroczystości, pochodów demonstracji czy zgromadzeń ulicznych a nawet spacerów bez ceremonji łamie drzewka depcze po plantacjach, klombach niszcząc bezmyślnie to co powinno być ozdobą miasta. Świadczy to bardzo ujemnie o kulturze takich osobników z szeroką naturą którym za mało chodników na spacery i bieganinę. Starsi i mędrsi powinni przestrzegać młodzież i lekkomyślnych. Wkrótce Magistrat będzie chciał posadzić kwiaty zasiać trawę na kwietnikach. A jakże one obecnie wyglądają? Ziemię ubito i stratowano tak, jak gdyby stadnina końska po niej przebiegła. I czyż to się godzi tak lekceważyć sobie pracę i wysiłki cudze dla dobra ogólnego?..

— **Kiedy Magistrat** pomyśli o rozszerzeniu ulicy Kołłątaja do Dąblińskie,? Warto byłoby nareszcie skasować cuchnący rynsztok i wąski przesmyk uliczny łączący dzisiaj Dąblińską z ul. Kołłataje,

— **Złodziej się znalazł.** W końcu miesiąca lutego b. r. z warsztatu ślusarskiego Hency Gustawa zam. przy ul. Robotniczej Nr. 32 skradziono różnych narzędzi ślusarskich na sumę 12,000 mk. Sprawcę kradzieży obecnie ujęto w Sosnowcu, Narzędzia ślusarskie odebrano od pasera i zwrócono poszkodowanemu. Złodziej Sommer Edward i paser Mallich Blat zostali aresztowani. Sprawę oddano Sęd. Sled. II rew. w Sosnowcu.

— **Na „Targu Poznańskim"** zgromadzą się po raz pierwszy okazy produktów z całej Polski. Pominąwszy bardzo wielki udział Wielkopolski i Pomorza, reprezentować się będą bardzo bogato przedsiębiorstwa wszelkich kategorji przemysłu koncentrujące się około tak poważnych ośrodków jak Łódź, Bielsk, Białystok, Cieszyn, Kraków, Sosnowiec, Tomaszów, Kalisz i td. z Warszawy zgłosiły m. i. udział swój firmy tej miary, co Union Liberty Bank (samochody) Techate (wyroby blacharskie) Polski Fiat (samochody, motory do łodzi i t p. (A. B. C. (samochody) Elibor Sp. Akc., Związek polskich rud żelaznych, Krysztof Brun i S ka Związek polskich fabryk portland cementu, Fraget (wyroby platynowane) Bogusław Herse (konfekcja damska) St. Majewski (fabr. ołówków) i bardzo wiele innych firm.

W ostatnich dniach napływają, jeszcze liczne zgłoszenia, a tylko nikła część znaczniejszych przedsiębiorstw w Polsce dotąd nie zapowiedziała udziału swego w „Targu Poznańskim".

— **Fundusz stypendjalny Korfantego,** Od p. prezesa Opęchowskiego członka kom. stypendjonalnej otrzymujemy co następuje: Aby uczcić walkę ludu górnośląskiego z nawałą niemiecką rozpoczęło nasze miasto składki na fundusze stypendjalne im. Wojciecha Korfantego. Dotychczas większe sumy złożyl: St. Krotkiewski 50000 marek, Knothe i Przedpełski 30000 mk. Bracia Woźniakowie 10000 marek mecenas Horski 5000 oprócz sum pomniejszych ogółem na z górą 58000 marek. Wzywamy więc wszystkich, którym myśl utworzenia stypendjum nie jest obojętna o wpłacanie ofiar dalszych do Banku Handlowego, gdzie został otwarty rachunek „Funduszu stypendjalnego im. Wojciecha Korfantego". Wierzymy że Zagłębie Dąbrowskie tak ofiarne dotychczas na potrzeby kraju złoży nowe dowody swej ofiarności. Wpłacone składki będą podane do publicznej wiadomości w prasie miejscowej

Z teatru

— **Miljonówki** aż cztery rozlosowane będą na dzisiejszem przedstawieniu „Ewy". Pomiędzy drugim i trzecim aktem. W melodyjnej tej operetce udział przyjmują pp. Godlewska (Ewa), Józefowiczowa, Kozłowski, Nawrocki, Kaczorowski Szląsak, Kisielewski i inni z udziałem baletu.

Jutro w sobotę „Piękna Risetta", fantastyczna operetka Falla:

W niedzielę popołudniu „Król skrzypków", wieczorem „Miłość cygańska".

W poniedziałek jako w dniu świątecznym również dwa przedstawienia: popołudniu „Słodkie dziewczę", wieczorem „Wieszczka karnawału". Operetki te urozmaicone są tańcami. Sprzedaż biletów na powyższy repertuar rozpoczęta.

— **„Ogniem i mieczem" dla młodzieży.** Sztuka przerobiona z powieści Henryka Sienkiewicza daną będzie jutro w teatrze zimowym popołudniu popołudniu po cenach najniższych.

Początek o godz. 3½ pp.

— **Teatr Popularny** tani przy ul. Kościelnej, czynny będzie w tygodniu bieżącym dwukrotnie w nadchodzącą niedzielę i poniedziałek.

W niedzielę wystawione będzie arcywesoła „Porwanie Sabinek", w poniedziałek zaś historyczna sztuka Kraszewskiego „Książe Radziwiłł „Panie Kochanku".

Orkiestra 12 pp. przyjmuje udział podczas tych przedstawień.

Sprzedaż biletów rozpoczęta.

---

17) EUGENJUSZ MORET.

Taniec Miljardów.

Wszedł człowiek lat pięćdziesięciu i tak jak przy wejściu markiza de Vandemère, tak również i teraz wszyscy powstali.

A był to jednak mężczyzna wcale nie imponujący.

Przy wzroście wyżej niż średnim, inteligentnem czole, oczach żywych i pogodnych, włosach i faworytach lekko kędzierzawych, twarz jego tryskała poczciwą otwartością, jaką spotykamy jedynie u ludzi, mających spokojnie i czyste sumienie i opierających na uczciwej pracy całe swoje istnieje i dobrobyt.

— Pan Tailbouis! — szepnęło kilka głosów, w liczbie których ozwał się głos pana Ledoux, szanującego bogatego fabrykanta za fortunę, jaką zdołał zebrać tak umiejętnie.

Ten ostatni, powitawszy każdego z osobna i dziękując z godnością i bez śmieszności za ofiarowywane sobie miejsce, usiadł na jednym z wolnych foteli.

Po chwili zbliżył się doń młodzieniec o ruchach bardzo dystyngowanych.

— Jak się masz, Henryku!
—Dawno cię już nie widziałem.

— Od tygodnia.

— Czyż sądzisz, że to niedawno?.. Co się zaś tyczy Heleny, to powiadam ci, że jest zagniewana okropnie i niewiem, czy zdołasz uzyskać jej przebaczenie.

— Liczę na wstawienie się pana.

— Oj nie wiem czy to co pomoże. Cóżeś to robił chłopcze?

— Pracowałem i właśnie obraz mój jest jest już na ukończeniu.

— A, to co innego. Przebaczam ci twą nieobecność, wystrzegaj się jednak, ażeby malarstwo nie zaszkodziło mojej córce!

Młody człowiek ujął obie ręce przemysłowca i uścisnął je serdecznie,

— Bądź pan spokojny; dla niej jedynie pragnę być sławnym i bogatym; jeżeli zostanę dobrym artystą, to tylko zawdzięczając miłości, jaką ona obudziła we mnie. Pan wiesz zresztą, panie Tailbouis, że od chwili, w której przyrzekłeś mi jej rękę, ona stała się dla mnie wszystkiem.

— Wierzę ci, mój chłopcze —odparł nie bez wzruszenia pan Tailbouis — poczem dodał wesoło — wstawię się za tobą i wszystko będzie po dawnemu.

— Ale to szczególne, że pan Benadet nie przybywa — ozwała się głośno pani Lepinois.

— To nie do wytrzymania, doprawdy — odparł Ledoux, — Ci urzędnicy zawsze lekceważą swoje obowiązki.

— Nie widzę tego młodego rzemieślnika, tak pełnego humoru i życia, z którym spotykaliśmy się parę razy u ciebie: on zdaje się także należy do naszej rodziny.

— Marcou?.. Nie przyjdzie.

— Jakto? Miałżeby się wyrzec sukcesji?

— Przeciwnie, wuj Moriceau bardzo się nim interesował.

— Czy nie ma go w Paryżu?

— Tak.., to jest raczej. nie.

— Nie rozumiem cię; ale co ci jest? Zbladłeś?

— Ach, panie Tailbouis, bezwiednie zaogniłeś ranę, którą mam w sercu Marcou, pomimo, że był tylko rzemieślnikiem, był jednym z mo- że jedynym nawet z moich przyjaciół. W tej chwili właśnie, może jest straconym tak dla mnie tak i dla wszystkich.

— Miałożby mu się przytrafić jakie nieszczęście?

Jedenasta wybiła, a notarjusz nie przybywał.

Malarz usiadł obok pana Tailbouis.

— Zanim pana Benadet nadejdzie, opowiem panu całą tę historję, jeżeli pan pozwoli.

— Ależ najchętniej; nigdy wprawdzie nie miałem bliższych styczności z tym chłopcem, wiesz jednak dobrze, jak był dla mnie sympatycznym.

— To dla tego, że z poza jego brzydoty tryskała dobroć. Powiem panu później, jak go pozyskałem dla siebie i ile mu zawdzięczam. Przystępuję tymczasem do odpowiadania, którego samo wspomnienie dreszczem mnie przejmuje. Czy to zawdzięczając swym warunkiem zewnętrznym, które go pozbawiły miłości własnej, czy to, że już z natury sam nie umiał się przezwyciężyć do form lepszego towarzystwa, Marcou, chociaż pracownik szlachetnego rzemiosła, sięgającego prawie artyzmu, zajmował się bowiem oprawianiem brylantów i pereł, miał manjery pospolite i wygląd wstrętny prawie. W połączeniu z brzydotą twarzy, nie mogło to być mu pomocą w ożenieniu To też ani mu ono przez myśl nigdy nie przeszło. Nie wierzył nawet o nim wówczas, gdy jeden z jego kolegów wprowadził go w dom swoich znajomych. Wiesz pan dobrze, jak prędko zawierają się znajomości w klasie roboczej, to też Marcou stał się i wkrótce codziennym gościem ojca Bussard, majstra-dekarza, który miał na nieszczęście dość ładną córkę.

Jeżeli mówię ładną, to jeszcze jest kwestja gustu.

c. d. n.

W sprawie wileńskiej.

PARYZ W odpowiedzi na notę rządu polskiego z dn. 10 marca w sprawie wileńskiej, która przewidywała między innemi zwołanie do Wilna sejmu mającego za główne zadanie doprowadzenia do skutku federacji Litwy z Polską, Paweł Hymans, delegowany przez Ligę Narodów do przewodniczenia w rokowaniach polsko-litewskich, wysłał do rządu polskiego notę datowaną dn. 25 bm. trzymaną w energicznym tonie.

W nocie tej w imieniu Rady Ligi wyraża ubolewanie, że rząd polski nie przyjął całkowicie propozycji uchwalonych przez Radę Ligi dn. 3 bm., rząd polski nie przyjmuje zwłaszcza propozycji Rady co do liczby wojsk, które mają zajmować sporne tereny, oraz co do sposobu rozdziału żywności, dostarczanej z Litwy kowieńskiej. Hymans podkreśla, że propozycja Rady nie mogą być przyjmowane jedynie częściowo; rząd litewski przyjął jeden bloc i jeżeli rząd polski nie uczyni tego samego, to rokowania w Brukseli nie będą się mogły odbyć.

Poniewaź jednak Liga pragnie gorąco załatwić ostatecznie konflikt polsko-litewski, Hymans proponuje rządowi polskiemu i litewskiemu przesłanie na 18 kwietnia upełnomocnionych delegatów w celu rozpoczęcia rokowań pod jego przewodnictwem. Rokowania rozpadłyby się na dwa okresy; w pierwszym należy dążyć do zawarcia ugody tymczasowej, która uregulowałaby stosunki na spornem terytorjum. Gdy taka zgoda doszłaby do skutku ci sami delegaci rozpoczną natychmiast rokowania co do ugody ostatecznej, rozwiązującej wszystkie kwestje terytorjalne militarne i ekonomiczne.

W końcu Hymans wyraża nadzieję, że rząd polski nie zechce opóźniać układów brukselskich.

PARYZ PAT. Havas, Rząd litewski i polski przyjęły propozycje Rady Ligi Narodów odbycia wspólnej konferencji w Brukseli celem uregulowania losu Wilna. Na podstawie rozstrzygnięcia Rady Ligi Narodów, wedle którego mają być użyte wszelkie środki celem załatwienia zatargu polsko-litewskiego, zagrażającego pokojowi Europy środkowej, wezwał Hymans oba rządy, ażeby wysłały na 18 kwietnia do Brukseli swoich delegatów, zaopatrzonych w nieograniczone pełnomocnictwa, którzyby się porozumieli w sprawie prowizorycznego uregulowania granic na spornem terytorjum z tem, że kwestja ta będzie później definitywnie załatwione.

Jeśli ta umowa preliminaryj na przyjdzie do skutku, wówczas będą natychmiast pomiędzy tymi samymi delegatami toczyły się dalej rokowania celem usunięcia istniejących jeszcze różnic. Rada Ligi Narodów życzy sobie, ażeby rokowania objęły możliwie największą ilość kwestji celem uregulowania jeszcze niezałatwionych pomiędzy obu państwami spraw terytorjalnych, wojskowych i ekonomicznych.

Z Górnego Slaska

Ameryka i Slask Górny.

ROTERDAM (wł.) Z New-Yorku donoszą: Harding sprecyzował stanowisko Ameryki w sprawie górnośląskiej o tyle, że zaznaczył, iż Ameryka interesuje się o tyle granica polsko-niemiecką o ile on wyznaczona będzie w myśl traktatu pokojowego.

Szczegółowe relacje nie nastąpią przed upływem dwuch tygodni.

Rada ambasadorów wyraziła Komisji Międzysojuszniczej podziękowanie i uznanie za przeprowadzenie plebiscytu w spokoju i przy zachowaniu zupełnego porządku na Górnym Sląsku.

Decyzja w sprawie śląskiej nastąpi wkrótce po otrzymaniu przez Radę ambasadorów, dokładnego sprawozdania z plebiscytu.

Międzynarodowa konferencja w sprawie Górnego Slaska.

PARYZ Według wiadomości nadchodzących z Rzymu odbędzie się niezadługo międzynarodowa konferencja pod przewodnictwem Giolitti'ego. Konferencja ta zajmie się sprawą odszkodowań, wynikiem głosowania ludowego na Górnem Sląsku i wojną turecko-grecką.

Międzynarodowa konferencja w Paryżu.

PARYZ „Homme libre" dowiaduje się z kół miarodajnych że przyszła międzynarodowa konferencja, o ile byłaby konieczna, zostanie zwołana do Paryża.

Podzial G Slaska.

PARYZ „Petit Parisen" podaje dwie wiadomości, które dowodzą, że podział Górnego Sląska jest rzeczą postanowioną. Nasamprzód dowiadujemy się wspomniany dziennik, iż przewodniczący Międzysojuszniczej Komisji, generał Le Rond, zawezwał komisarzy plebiscytowych — polskiego i niemieckiego — do przedłożenia mu projektu dotyczącego linji, mającej być podstawą do podziału G. Sląska na część polską i niemiecką. Dalej donosi „Petit Parisen", że sprawa wyznaczenia nowej granicy na G. Sląsku nie będzie załatwiona przed połową miesiąca kwietnia. Komisja rzeczoznawców musi tą nową granicę przedłożyć sprzymierzonym. Dopiero wtedy odbędzie się posiedzenie Konferencji ambasadorów, która ostatecznie załatwi tą sprawę. Jeżeli zajdzie potrzeba, wówczas sprawa ta będzie przedłożona Radzie Najwyższej.

Troskliwość rządu niemieckie ckiego o G. Slask.

BERLIN Rząd Rzeszy niemieckiej zleci ministrowi spraw wewnętrznych niezwłocznie przygotowanie ustawy górnośląskiego samorządu' Rząd niemiecki żywi pewną nadzieję, że G. Sląsk na podstawie wyniku głosowania pozostanie (!) niepodzielnie (!!) przy Rzeszy niemieckiej. — Zalecałoby się rządowi niemieckiemu dokładne przestudjowanie wyniku głosowania a następnie przeczytanie artykułu 88 (dodatatek §§ 4 i 5) warunków traktatu pokojowego, gdyż wtedy mógł by sobie rząd zaoszczędzić żmudnego rozumowania nad zupełnie już niepotrzebną ustawą górnośląskiego samorządu.

Jeszcze skóra na niedzwiedziu...

BERLIN (wł) Prasa niemiecka donosi, że gabinet Rzeszy, przekonany, iż Sląsk Górny, na podstawie wyników głosowania niepodzielnie powinien pozostać przy Niemczech (?!) polecił Min. spr. wewn. przygotować wszystko do ewent. przeprowadzenia ustawy o autonomji dla G. Sląska.

Niemieckie składy broni w kościele i w szkole.

RYBNIK (wł.) Pąty z rzędu niemiecki skład broni znaleziono w tutejszym kościele ewangielickim, przechowany za ołtarzem. Pastor Reinhold oświadczył uroczyście wobec kontrolera powiatowego, że w kościele broni niema. Po mozolnem poszukiwaniu natrafiono za ołtarzem na zabudowanie z drzewa, za którem po oderwaniu desek znaleziono 35 karabinów.

W niedzielę 27 bm. znaleziono 50 karabinów w szkole ewangielickiej naprzeciw kościoła ewangielickiego. Pastora aresztowano. Na skutek interwencji niemieckiego Komisarjatu Plebiscytowego i za złożeniem 100 tysięcy marek kaucji wypuszczono go na wolność. — Zaznaczyć wypada, że w nocy z wtorku na środę wykryto na cmentarzu ewangielickim karabiny maszynowe, broń i amunicję.

Konferencja dyrektorów kolei i kopalń górnośląskich

KATOWICE (wł) W Katowicach odbyła się konferencja dyrektorów kopalń i kolei górnośląskish. Komisja międzysojusznicza poleciła, by wszyscy funkcjonarjusze kolejowi i kopalniani pozostali na swych stanowiskach, lecz spotkała się z ich strony z odmową. Tematy obrad konferencji są tajne'

Sytuacja Niemiec pogorszyla się

BERLIN. (tel. wł.) Rozruchy komunistyczne wzrosły w całych Niemczech Położenie rządu i władz krytyczne. Najgorzej przedstawia się sytucja pomiędzy Lipskiem. a Halle, gdzie wstrzymany został ruch kolejowy. Niepokojące wieści nadchodzą z Drezna i prowincji Nadreńsko-Westfalskich. Strejki w fabrykach wybuchają coraz to nowe, obejmując największe zakłady. Robotnicy pod wodzą komunistow przejmują zarządy nad fakrykami w swe ręce. Wszędzie dokonywane są rabunki. W kilku miastach toczą się walki komunistów z policją Niektóre gmachy spłonęły.

Decyzja w sprawie G. Slaska.

ROTERDAM. (tel. wł.) „Daily Expres" donosi pod datą 30 bm. z Paryża: Prace przygotowawcze w Radzie ambasadorów w sprawie ustalenia granicy polsko-niemieckiej rozpoczęte zostały w sobotę. Tymczasowe sprawozdanie ogólne Kom. Międzys. plebiscytu w Paryżu otrzymano.

Przygotowania wojenne sowietów?

PARYZ. Prasa tutejsza komunikuje, że w ostatnich czasach odbyło się posiedzenie rady wojennej w Moskwie, w którem wzięli udział Trocki, jako przewodniczący, Kamieniew wiceprzewodniczący, Lenin, Bucharin Dzierżyński, Bącz Brujewicz, Raskolnikow, kilka generałów armji czerwonej i niemcy:Kochen, Bauer i Begafern. Uczestnicy postanowili:

1). przerwać demobilizację armji czerwonej, skład której powinien wynosić, po dopełnieniu, 4 miljony ludzi

2) dodać 8 nowych dywizji kawalerji do 15 już istniejących

3) postawić flotę na stopie wojennej przed 1 maja br.

4) przenieść z morza Bałtyckiego na morze Czarne połowę łodzi podwodnych.

5) wezwać główny sztab generalny do opracowania planów granic zachodnich i Kaukazu, jakie są niezbędne dla przyszłych operacji wojennych, jak również do opracowania planu przetransportowania armji czerwonej na punkty koncentracyjne na granicach: rumuńskiej, polskiej i kaukaskiej.

6) Wezwać sztab generalny, aby polecił wszystkim delegacjom handlowym rosyjskim zagranicą poczynić zakupy dla armji i floty czerwonej i wysłać je do Rosji w kwietniu rb.

Masowe wyroki śmierci.

KOPENHAGA. (wł.) Urzędowe „Izwiestja" komunikuja, że sądy rewolucyjne sowieckie skazały na śmierć w okresie od 26 lutego do 6 marca 2 tysiące żołnierzy bolszewickich za zradę. Większość tych żołnierzy pochodzi z petersburskiego okręgu wojennego.

Zbrojenia dla pokoju.

WARZYNGTON (wł) Z Tokjo donoszą: Japoński minister wojny oświadczył, że Japonja nie pragnie wojny i szczerze dąży do utrzymania pokoju. Budowa nowych okrętów wojennych będzie uskuteczniona jedynie w tym celu, by zabezpieczyć Japonję od ataku, Japonja jest gotowa współpracować z innemi państwami nad sprawą ograniczenia zbrojeń morskich.

Litwa Srodkowa a gen. Zeligowski.

WARSZAWA. Na skutek otrzymanych wiadomości co do dwuznacznego stanowiska ententy w sprawie wileńskiej. według otrzymanych tutaj informacji zapanowało ogólne wzburzenie w opinji społecznej skutkiem którego gen. Zeligowski był zmuszony wybrać się do Warszawy w celu przedstawienia wytworzonego stanu rzeczy. Ludność Wileńszczyzny nie pozwoli na decydowanie o swoim losie bez zasięgnięcia jej opinji, żąda więc niedopuszczenia do ostatecznych rozstrzygnięć bez uprzedniego porozumienia. Stanowisko zdecydowane ludności tego terenu nie pozostanie bez wpływu na decydujące czynniki polskie.

Karol Habsburg wyjechał.

WIEDEN Węgierskie Biuro Telegraficzne komunikuje, że w ubiegłą niedzielę t. j. w pierwszy dzień świąt Wielkanocnych, przybył do Budapesztu b. cesarz Karol i odwiedził Naczelnika Państwa Horthy'ego. Po krótkiej rozmowie opuścił Budapeszt, stosując się do życzenia Horthy'ego i przywódców partji politycznych przebywających w Budapeszcie. Rząd poczynił zarządzenia odpowiednie, aby ułatwić Karolowi wyjazd do jednego z krajów neutralnych.

Skandaliczne nadużycia w Łunińcu.

WARZAWA „Naród" dowiaduje się, że pomocnik komendanta policji warszawskiej, p. Około Kulak, wyjechał na śledztwo do Pińska. Jak nas informują, wyjazd ten pozostaje w związku z niesłychanemi łajdactwami szwindlami z paskarstwem i spekulacjami, uprawianemi przez starostę w Łunińcu, p. Olszańskiego, którego — o czem donosił już „Robotnik" — wraz z całym składem starostwa odstawiono niedawno specjalnym pociągiem do więzienia w Pińsku.

Z Częstochowy.

Według rejestracji Wydz. Zywn. ludność Częstochowy na dzień 1 lutego b. r. wynosiła 102.298 osób.

Niebawem ma powstać w Częstochowie szkoła artystyczna której zadaniem będzie szczególnie kształcenie w przemyśle artystycznym.

Stosownie do życzenia rządu zawiązał się już Komitet obywatelski do walki ze zbytkiem i lichwą.

Z Miechowa.

Od dnia 1 marca rozpoczęto wzmożoną akcję plebiscytową. Z pomocą Wydziału Sejmiku poruszono cały powiat, skąd spodziewać się można pół miljona marek. — Podczas odbywającej się kontroli wojskowej, dyżurujący kwestarze Komitetu Plebiscytowego zebrali z ofiar w ciągu 9 dni blisko 150000 mk.

Dnia 12 marca wysłano do Warszawy 200,000 mk. Ogółem od 1919 r. miechowski Komitet wysłał na plebiscyt do 450 tysięcy marek, a od grudnia specjalnie na G. Śląsk 360,000 mk. Spodziewamy się zebrać okrągły miljon. Rada Miejska uchwaliła 60.000 mk. — Dnia 1 marca odbył się wiec w sprawach plebiscytowych. Uchwalono rezolucję i pozdrowienie dla ludu Śląskiego.

Z Radkowa.

Zgromadzenie gminne w Radkowie w dn. 10 bm, jednogłośnie opodatkowało wszystkich rolników po 3 mk. z morgi; młyny po 100 mk na cele plebiscytu. Z tych podatków winno się uzyskać w tej gminie około 50.000 mk.

Z Sędziszowa.

Zboża rolnicy mają w naszych okolicach sporo, tymczasem pszenica jest po 9,500 mk. żyto 7500, jęczmień 5500 mk. Funt chleba 30 mk, ziemniaki po 80, słonina po 140 mk. masła funt 200 mk. mleko po 25 mk. mąka po 50 mk.

Odpowiedzi Redakcji

Wspierającemu „Czerwony Krzyż" Jeszcze pewna ilość Jednodniówki jest do nabycia nietylko w Adm. „Kur. Zagł." ale również i w księgarniach W Grodźcu sprzedaż jest u p. Czaplińskiego.

Zainteresowanemu Związki Zaw. Robotn. Chrześć. dopiero się obecnie organizują. Szczegółów udziela sekretarjat w gmachu Stow Robotn. Chrześć przy ul. Kościelnej.

OFIARY.

Na plebiscyt

967 Z. G. za sprzedane 3 pocztówki mk. 15.
805 Jan Stróżik mk. 50.
807 Za pośrednictwem II kom. P.P. Cukier mk 200.
875 Jako nie przyjęta łapówka Dębicki mk 200.
789 Dnia 20 bm zebrano u pp. Pochmarów na wieczorku towarzyskim 1934 mk. 50 fen. na plebiscyt.
811 Władysławostwo Jaguszewscy mk 100.
816 Luboińscy z Niwki mk 200.
888 XI drużyna Żeńska Zagłębiowska im. Królowej Jadwigi mk 270.
889 Celestynowstwo Truszkowscy mk. 1000.
887 Dla uczczenia śp. Marji Brzoskowej W. Kluczewicz z dziećmi marek 200.
882 7416 mk. zaofiarowane przez urzędników T wa Hr Renard z zabawy tanecznej w dniu 6 lutego rb.
881 Robotnicy Walcowni Hr. Renard mk. 4342 fen 50.
883 Pracownicy Huty Milowice i Huty Staszyca w Sosnowcu mk 15855.
848 Pracownicz III pola z kop. „Jerzy" w Niwce mk. 1085.
849 Pracownicy kuźni i ślusarni z kop. „Jerzy" w Niwce mk. 1076.
850 Chłopcy z kanału kotłowego z kop. „Jerzy" w Niwce jako karę mk. 150.
857 Jadwiśka Zielezińska mk 100.
820 Edward Wieczorek mk 500.
821 Robotnicy wydziału Zarządu domów familijnych hr. Renard marek 2205. Pracownicy Wydziału Budowlanego T-wa hr. Renard mk. 2070.
939 Fiodoruk mk. 350.
940 Józef Krzemiński mk 100, Jan Krzemiński mk. 100, Wacław Mrożek mk. 100.
921 Królik Marjanna robotnica fabryki Schön Srodulka mk. 100.
922 Wyszyńska Ewa robotnica z ogrodu p. Schön Srodulka mk. 20.
884 W szkole kroju p. Nowakowskiej zebrane między uczenicami mk. 370
886 Zebrane z przedstawienia urządzonego dn. 2/III w szkole p Rzadkiewiczowej w dniu imienin przełożonej p Heleny Rzadkiewiczowej mk 3952.
809 Rainchero Izrael Modrzejowska 37 mk. 50 za uprawianie giełdy, Za pośredn. II kom. PP.
808 Josek Szpigiel Będzin ul. Kołłątaja 24 mk. 500 za uprawianie giełdy
810 Za pośrednictwem II kom. PP. Izrael Rozenblum ul. Chłodna 4, mk. 200 za uprawianie giełdy.
910 Cech krawców mk. 2635.
912 Paweł Goldfein mk. 2000.
913 Związek akuszerek Zagł. Dąbr. mk. 2505
914 Personel nauczycielski 8 kl szkoły p. St. Podkajowej mk. 1150.
915 Straż Ogniowa Ochotnicza z Huty Katerzyna mk 2300.

Złożone bezpośrednio w Banku Polskim na cele plebiscytowe

Za kwitem z dnia 18 III przez właścicieli, pracowników biurowych, majstrów i robotników 14130.

Na dar imieninowy dla Nacz. Państwa.

785 mk. 168 od pracowników „Fitzner i Gamper" w Dąbrowie.
786 mk. 90 od pracowników kop, Saturn

Na kasę wsparcia wdów i sierot po lekarzach przy T-wie lekarskim.

Zamiast kwiatów na trumnę śp. Dr. Franciszka Karsza, mk, 300 składają L. Żywanowski.

Na żołnierza

Zamiast przybycia na podwieczorek w dniu 20 bm. pp Straszewiczowie złożyli 200 mk, sędzia Landau mk. 200 i p. Henryk Openheim 200 złożyli na ręce p. Klathe.

ZAPOWIEDZ

Podaje się do ogólnej wiadomości, że
1) dyplomowany inżynier Walter Leopold Gustaw Sonabend, zamieszkały w Gliwicach Niederlwelstr 13-e.
2) i Mery Gerhardt bez zawodu, zamieszkała w Milowicach, pow Będziński zamierzają wstąpić w związek małżeński.

Odnośne ogłoszenia mają być dokonane w gminach Gliwice i Milowice.

Ktoby wiedział o przeszkodach sprzeciwiających się zawarciu tego małżeństwa winien zgłosić je w ciągu 2 tygodni do niżej podpisanego

Gliwice, dn. 8 marca 1921 r. 1579

Urzędnik Stanu Cywilnego w Gliwicach pod. Stendel.

ZESTAWIENIE.

SEKCJI DOCHODÓW NIESTAŁYCH KOŁA POLEK W SOSNOWCU

z podwieczorku, który się odbył w Zaciszu dnia 20/III 1921 r.

PRZYCHÓD.

1 Bufet			mk.	59751,50
2 naddatki			„	7584,50
3 poczta			„	3836,—
4 licytacja				
a miljonówki I	mk.	10000,—		
b „ II	„	4086,—		
c czekolady	„	2147,—		
d szampana	„	15700,—		
			„	31933,—
5 wejścia			„	19577,—
			mk.	122633,—

ROZCHOD:

1 muzyka	mk.	2000,—		
2 ołówki	„	150,—		
3 bufet	„	33496,—		
4 szpileczki	„	48,—		
5 produkcje artystyczne	„	2000,—		
6 pocztówki i balet	„	1107,—		
7 napiwki	„	50,—		
			mk.	38851,—
czysty dochód			mk.	83781,—

Mk. 41890,50 wpłacono dn. 24/III do Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej na rach. Miejscowego Komitetu Plebiscytowego.
Mk. 41890,50 wpłacono do Kasy Koła Polek 1578

STOWARZYSZENIE LOKATORÓW MIASTA SOSNOWCA

niniejszym podaje do wiadomości swym członkom, że

ogólne roczne zebranie

odbędzie się dnia 3 kwietnia r. b. o godz 2 pp. w pierwszym terminie, a o godz. 3 pp. tegoż dnia w drugim terminie bez względu na ilość członków, które będzie prawomocnem — przy porządku dziennym następującym: 1) Sprawozdanie Stowarzyszenia i Kooperatywy 2) Budżet na rok 1921 3) Wybór Zarządu i Komisji Rewizyjnej i 4) Wolne wnioski. 1580

DROBNE OGŁOSZENIA

2 pokoje z kuchnią
do wynajęcia zaraz, Wiadomość „Nanona". 158

Poszukuję
korepetytora w celu przygotowa... do egzaminu do klasy VI. Wiadom. w Kurjerze 1528

Dom
Handlowo Komisowy „Polonja" M... 4 podaje do wiadomości, że nadsz... transport oleju rzepakowego i śliw... ceny na miejscu. 1529

4000 mk. nagrody!
otrzyma ten kto wykryje niepraw... przywłaszczyciela 8-mio miesięczne... źrebięcia, dereszowatej maści, zagin... nego 17 bm. o godz. 9 wieczór. A... ja 19 W. Wypych. 1530

Dnia 23 marca
skradziono w Warszawie Pierockie... Mordce portfel zawierający 11,000 m... Dowód osobisty wydany w starostw... Będzińskiem i odroczenie do dnia ... lipca 1921 r wydane przez PKU, w Będzinie 1545

Do sprzedania
Kasa ogniotrwała T-wo „Przewodnik" 3-go Maja 14. 1577

Do sprzedania
motocykl Aleja 19 Wypych 1582

Do sprzedania
parę silnych roboczych koni z uprzężą oraz wóz Nr. 6 ul, Kuźnica Nr. ... m. 1 od godz. 4 pp 1581

Wdowom
we wszystkich miejscowościach Zagłębia spokojny byt niezależny. Oferty adresować do Administracji „Kurjera Zagłębia" sub „Rzetelność" 1575

Chłopiec
uczciwy i pilny potrzebny do posług i na posyłki. Zakład portretowy Starososnowiecka 14. 1576

Do sprzedania
160 funtów dobrej koniczyny białej po 75 marek. Buko Chemiczna 2. 1556

Dnia
24 marca przybłąkała się suka rasy Wilczej, jest do odebrania za zwrotem kosztów w sklepie Aprowizacyjnem w fabryce Fitznerowskiej w Sielcu. 1566

Potrzebna
panienka do haftu ul. Małachowskiego nr, 4 Zgłaszać się od 6—7. 1565

Zostałe
zgubione 18 mrcaą karta p owołauia na imię Jana Matuszewicza. Uprasza się o zwrot, Zawiercie komisarjat 1583

Kupię
Serwis porcelanowy wiadomość w Redakcji. 1585

Przybłąkał
się pies czarny, łapki żółte. Składowa 8 Piotr Jasiówka. 1622

Zaginął
w Trzebini dowód osobisty na przeazd koleją na imię Marji Prysak. 1584

Zgubiono
kartę powołania z urlopem do wezwania na imię Ignacego Kyrcza gminy Mierzęcice wydana przez PKU w Będzinie. 1621

Zgubiono
paszport na imię Władysława Klassy wydany przez Konsula Polskiego w Lionie. 1561

Zgubiono
2 zezwolenia na bydło jedne na 3 sztuki drugie na 5 sztuk już używane wydane przez Inspektora Aprowizacji na imię Szlama Orensztain Proszę o zwrot do Redakcji 1568

Zgubiono
kartę powołania wydaną przez PKU w Będzinie na imię Kazimierza Eysymontta. 1569

Wydawcy: Spółka Wydawnicza „Kurjer Zagłębia". Tłocznia „Spółki Wydawn. „Kurj. Zagl." Redaktor Józef Maciejowski